

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-08470/2012-ERU

Praha 7. září 2012

Číslo jednací: 08470-7/2012-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán ve smyslu ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-08470/2012-ERU zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 9. srpna 2012 z moci úřední podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, společností ARMEX ENERGY, a.s., se sídlem Folknářská 1246/21, 405 02 Děčín, IČ: 27266141, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů,

rozhodl takto:

I. Účastník řízení, společnost ARMEX ENERGY, a.s., se sídlem Folknářská 1246/21, 405 02 Děčín, IČ: 27266141, tím, že v rozporu s ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, při výkonu své licencované činnosti nesplnil svou povinnost poskytnout informaci zákazníkovi při nabídce a prodeji zemního plynu minimálně v období od 1. ledna 2012 do 11. dubna 2012 tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky zemního plynu, a to označit své produkty ve zveřejňovaných cenících konečnou nabídkovou cenou, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, dopustil se spáchání správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 16 odst. 4 písm. a) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů se účastníku řízení společnosti ARMEX ENERGY, a.s., se sídlem Folknářská 1246/21, 405 02 Děčín, IČ: 27266141 ukládá **pokuta ve výši 80 000 Kč** (slovy: osmdesát tisíc korun českých), která je splatná dle ust. § 17 odst. 6 téhož zákona do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České

národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 07712.

III. Dle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení společnosti ARMEX ENERGY, a.s., se sídlem Folknářská 1246/21, 405 02 Děčín, IČ: 27266141, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 077121.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 9. srpna 2012 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), v návaznosti na ust. § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“) správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností ARMEX ENERGY, a.s., se sídlem Folknářská 1246/21, 405 02 Děčín, IČ: 27266141 (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že nesplnil povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách. Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly, ukončené dne 10. května 2012 uzavřením protokolu č. K006412, se kterým byl účastník řízení prokazatelně seznámen dne 16. května 2012 a tuto skutečnost potvrdil svým podpisem.

Kontrola byla zahájena podle ust. § 18 odst. 1 písm. a) energetického zákona dne 2. dubna 2012 doručením Oznámení o zahájení kontroly ze dne 30. března 2012 a předložením Pověření pracovníků k provedení kontroly, č. j. 02957-2/2012-ERU, ve smyslu ust. § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní kontrole“), a to z vlastního podnětu z důvodu kontroly, zda účastník řízení dodržuje povinnosti držitele licence na obchod s elektřinou a plynem stanovené ustanovením § 13 zákona o cenách.

II. Kontrolní zjištění

Účastník řízení je právnickou osobou zapsanou v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Ústí nad Labem, oddíl B, vložka 1603, jako akciová společnost.

V energetických odvětvích účastník řízení podniká na základě rozhodnutí o udělení licence č. 140504532 na obchod s elektřinou, den zahájení licencované činnosti je 1. dubna 2005 a rozhodnutí o udělení licence č. 240504531 na obchod s plynem, den zahájení licencované činnosti je 1. dubna 2005.

Kontrola byla zaměřena na zjištění, zda účastník řízení při nabídce a prodeji sdružených služeb dodávky elektřiny a plynu poskytuje informace spotřebiteli ve smyslu ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách, zejména zda u svých produktů uvádí konečnou nabídkovou cenu, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky. Ceníky elektřiny a plynu vytiskl zástupce účastníka řízení v den projednávání kontroly, tj. dne 11. dubna 2012 v sídle společnosti ze svých webových stránek.

Z předložených ceníků bylo ověřeno, zda konečná nabídková cena uvedená v jednotlivých cenících zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, které účastník řízení účtuje svým zákazníkům. Kontrolou bylo zjištěno, že konečné ceny elektřiny pro domácnosti a podnikatele ze sítí nízkého napětí uvedené v cenících zahrnují DPH a daň z elektřiny, a konečné ceny u zemního plynu pro maloobdoběratele uvedené v cenících nezahrnují daň z plynu, v odkazu pod přehledem cen jednotlivých produktů je uvedeno, že není obsažena v cenách.

V závěru protokolu z kontroly je uvedeno zjištění, že účastník řízení při výkonu své licencované činnosti nesplnil svou povinnost poskytnout informaci zákazníkovi při nabídce a prodeji zemního plynu tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky zemního plynu, a to označit své produkty ve zveřejňovaných cenících konečnou nabídkovou cenou, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, a tím porušil ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách.

III. Vyjádření účastníka řízení k výsledku kontroly

Ke zjištěním uvedeným v dotčeném protokolu zaslal člen představenstva společnosti, Ing. Jan Nesměrák, který je oprávněn, dle výpisu z obchodního rejstříku, za představenstvo jednat navenek samostatně, dne 18. května 2012 vyjádření k protokolu č. K006412, ve kterém mimo jiné uvádí, že při tvorbě ceníků vycházeli ze zkušenosti a praxe dominantních obchodníků s plynem a v žádném případě nešlo o úmysl neposkytovat zákazníkovi veškeré potřebné informace před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky zemního plynu a naopak se domnívali, že uvedení daně z plynu v cenících, když část zákazníků je od této daně osvobozena, může být pro klienta nesrozumitelné. Dále uvádí, že prvořadým zájmem jejich společnosti je otevřená a srozumitelná komunikace s klientem, bez skrytých poplatků, právních klíčků ve smlouvách a nejasných slibů. Závěrem účastník řízení ve svém vyjádření věří, že tato vysvětlení vezme správní orgán v úvahu při konečném řešení výsledku kontroly.

Dne 5. června 2012 vydal Úřad rozhodnutí, kterým podané námitky nevyhovuje a kontrolní zjištění obsažené v protokolu č. K006412, vedeném pod č. j. 02957-3/2012-ERU ze dne 10. května 2012 potvrzuje.

IV. Průběh správního řízení

Vzhledem k tomu, že skutečnosti zjištěné při kontrole jsou v rozporu s ustanovením § 13 odst. 2 zákona o cenách, zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností Úřad podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 08470-1/2012-ERU ze dne 9. srpna 2012, které si převzal téhož dne. V rámci oznámení o zahájení správního řízení byl účastník poučen ve smyslu ust. § 36 správního řádu o možnosti navrhnout důkazy a činit jiné návrhy, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a vyjádřit své stanovisko. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení ani nenavrhnul žádné další důkazy.

Dne 20. srpna 2012 zaslal správní orgán účastníku řízení výzvu k předložení podkladů týkající se tržeb a hospodářského výsledku za rok 2011 a údaje o počtech dotčených zákazníků, kterou si účastník řízení převzal dne 21. srpna 2012. Na tuto výzvu účastník řízení reagoval dne 24. srpna 2012 a ve svém vyjádření zaslal požadované údaje, které ještě doplnil o své stanovisko, a navrhl určité důkazy před vydáním rozhodnutí, kde uvádí, že při tvorbě ceníků vycházel ze zažité praxe většiny dominantních obchodníků, která nebyla namířena na poškozování práv odběratelů, ale vycházela z toho, že ne u všech případů je daň z plynu účtována a uvádění této daně v cenících by mohlo být matoucí. Účastník se dále dovolával toho, aby Úřad postupoval vůči všem subjektům na trhu stejně, tj. v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu, podle kterého správní orgán dbá ..., aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikly nedůvodné rozdíly. Jako důkaz předložil účastník řízení ceníky společnosti ARMEX ENERGY, a.s., RWE a ČEZ.

Dne 30. srpna 2012 zaslal správní orgán výzvu s možností vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, které si účastník řízení převzal téhož dne. Účastník řízení se k podkladům řízení až do vydání tohoto rozhodnutí písemně ani telefonicky nijak nevyjádřil, přestože mu byl dán dostatečný časový prostor.

V. Popis skutkového stavu

Účastník řízení je právnickou osobou a v energetických odvětvích podniká na základě rozhodnutí o udělení licence č. 140504532 na obchod s elektřinou, dnem zahájení licencované činnosti je 1. dubna 2005, a také na základě rozhodnutí o udělení licence č. 240504531 na obchod s plynem, dnem zahájení licencované činnosti je 1. dubna 2005.

Kontrolou bylo zjištěno, že konečné ceny elektřiny pro domácnosti a podnikatele ze sítí nízkého napětí uvedené v cenících zahrnují DPH a daň z elektřiny, a konečné ceny u zemního plynu pro maloodběratele uvedené v cenících nezahrnují daň z plynu, v odkazu pod přehledem cen jednotlivých produktů je uvedeno, že není obsažena v cenách.

Z předložených ceníků bylo ověřeno, že konečné ceny elektřiny pro domácnosti a podnikatele ze sítí nízkého napětí uvedené v cenících zahrnují DPH a daň z elektřiny, a konečné ceny u zemního plynu pro malooběratele uvedené v cenících nezahrnují daň z plynu, v odkazu pod přehledem cen jednotlivých produktů je uvedeno, že není obsažena v cenách.

VI. Právní hodnocení

Z ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách vyplývá informační povinnost, kterou je prodávající povinen bezpodmínečně dodržovat a plnit, a to tím způsobem, že při nabídce a prodeji zboží musí poskytnout spotřebiteli informaci, aby měl spotřebitel možnost seznámit se s úplnou a pravdivou cenou nabízeného zboží před jednáním o koupi zboží.

Konkrétně má prodávající povinnost při nabídce a prodeji zboží poskytnout informaci spotřebiteli tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží, pokud tento zákon nestanoví jinak, a to označit zboží cenou, kterou uplatňuje v okamžiku nabídky a vztahenou k prodávávanému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám, zpřístupnit na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků, zpřístupnit tuto cenu jiným přiměřeným způsobem, nelze-li označit zboží cenou způsoby uvedenými v písmenu a) nebo b) ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách, dále pak předložit nabídkový ceník dílů a činností, pokud se zboží sestavuje z běžných dílů nebo činností na základě zvláštních požadavků kupujícího, nebo oznámit kupujícímu odhad ceny, nelze-li podat informaci o ceně způsoby uvedenými výše. Zároveň z dotčeného ustanovení vyplývá, že cenou se u výrobků rozumí konečná nabídková cena, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky.

Správní orgán prokázal, že účastník řízení při výkonu své licencované činnosti nesplnil svou povinnost poskytnout informaci zákazníkovi při nabídce a prodeji zemního plynu tak, aby měl zákazník možnost seznámit se s cenou před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky zemního plynu, a to označit své produkty ve zveřejňovaných cenících konečnou nabídkovou cenou, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, a tím porušil ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách.

Účastník řízení v cenách u zemního plynu pro kategorii malooběratel uvedených v příslušných svých cenících platných v období od 1. ledna 2012 nezahrnul daň z plynu, přičemž pouze v odkazu pod přehledem cen jednotlivých produktů je uvedeno, že není obsažena v cenách. Správní orgán má přitom za to, že u daně z plynu se nejedná o běžně známou informaci, kterou by si spotřebitel mohl sám dohledat a získat tak informaci o konečné ceně. Navíc uvedené ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách ani nepředpokládá, že by konečnou cenou byla cena podpořená řadou odkazů na další součásti této ceny a že by tedy zákazník musel informaci o konečné ceně dopočítávat svým vlastním úsudkem. Proto lze jednoznačně konstatovat, že zveřejněné ceníky, které nezahrnovaly daň z plynu, byly na

internetových stránkách účastníka řízení zveřejněny nejméně v období od 1. ledna 2012, kdy začaly platit, do 11. dubna 2012, kdy byla provedena kontrola a zjištěno porušení.

Tím, že účastník řízení neuvedl při výkonu své licencované činnosti úplné a pravdivé informace o ceně nabízeného zboží, v tomto případě za prodej zemního plynu, a to tím způsobem, že zveřejnil na svých webových stránkách ceny za nabízený prodej plynu, které nezahrnovaly všechny daně, cla a poplatky, způsobil tak účastník řízení stav, který vyvolal, že spotřebitelé a případní zákazníci neměli možnost seznámit se se skutečnou a úplnou cenou před sjednáním případné smlouvy o sdružených službách dodávky zemního plynu.

Výše uvedeným jednáním naplnil účastník řízení prokazatelně znaky skutkové podstaty ve výroku uvedeného správního deliktu a jednoznačně nesplnil svou zákonem stanovenou povinnost uvedenou v ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách.

Povinnost uvedená v ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách představuje absolutní povinnost každého prodejce ve vztahu k nabídce. Toto zákonné ustanovení totiž především chrání spotřebitele, aby měli dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží a mohli na základě své svobodné vůle a v nejlepším přesvědčení na základě úplných a pravdivých informací co nejlépe zvážit pro jaké z nabízeného zboží se rozhodnou.

Účastník řízení mohl svým jednáním uvést v omyl své nebo potenciální zákazníky, protože otázka zveřejňování cen je velmi zásadní jak z hlediska rozhodování zákazníka, tak také z hlediska nastavení jasných a transparentních pravidel hospodářské soutěže na trhu s energiemi. Zákazníkovi musí být umožněno učinit kvalifikované a svobodné rozhodnutí o tom, zda setrvá ve stávajícím smluvním vztahu s dodavatelem energií nebo zda přejde k dodavateli jinému, přičemž zveřejňování cen v cenících je jednoznačně jedním ze zásadních kritérií, kterými se zákazník řídí a pokud není uváděná cena v cenících konečná nabídková cena, nemůže zákazník jednoduchým způsobem ceny nabízené různými dodavateli porovnat a případně se rozhodnout pro změnu dodavatele. S ohledem na dlouhodobý charakter smluvních vztahů v energetických odvětvích, zvláště v případě vztahu dodavatel – spotřebitel, je navíc velice žádoucí, aby spotřebitel měl k dispozici veškeré nutné údaje vztahující se k uvedené transakci.

Vzhledem k tomu, že účastník řízení podniká v energetických odvětvích na základě rozhodnutí o udělení licencí na obchod s elektřinou a plynem od 1. dubna 2005, bere ho správní orgán jako držitele licencí znalého a zkušeného. Nelze vzít tedy jeho argument, že také někteří ostatní držitelé licencí, ať už velcí nebo malí, uvádějí své ceny ve svých cenících obdobně jako účastník řízení. Nelze se ani ztotožnit s námitkou účastníka řízení, že ne u všech případů je daň účtována, a proto by uvádění této daně v cenících mohlo být matoucí. Je věcí obchodníka, aby si ceníky sestavil takovým způsobem, aby všechny informace nezbytné pro různé kategorie svých zákazníků uváděl vždy v takovém rozsahu, aby nedocházelo k rozporu jeho jednání s jeho zákonnými povinnostmi.

K námitce účastníka řízení, který se dovolával toho, aby Úřad postupoval vůči všem subjektům na trhu stejně, tj. v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu, podle kterého správní orgán dbá, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikly nedůvodné rozdíly, správní orgán pouze uvádí, že z pohledu jeho správní praxe vždy postupoval a bude postupovat v souladu s uvedenou zásadou a při obdobných porušeních zákona různými dodavateli postupuje obdobně.

Tím, že nesplnil povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách, tj. označit své produkty ve zveřejňovaných cenících konečnou nabídkovou cenou, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, a tak poskytnout informaci zákazníkovi při nabídce a prodeji zemního plynu tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky zemního plynu, dopustil se účastník řízení správního deliktu ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách tím, že do konečné ceny u zemního plynu pro maloobchodatele uvedené v cenících nezahrnuje daň z plynu.

Zde se správní orgán zabýval skutečností, kolika zákazníků se výše uvedené porušení zákona mohlo dotknout a případně je ovlivnit při jejich rozhodování. Sám účastník řízení ve svém vyjádření uvádí, že se jedná o ■■■ dotčených zákazníků. Správní orgán je ale toho názoru, že výše ceny uváděná v cenících mohla potenciálně ovlivnit daleko více zákazníků. Tuto skutečnost je třeba vzít v potaz při stanovení výše pokuty.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení nesplnil povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách. Tímto svým jednáním se dopustil správního deliktu ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. h) téhož zákona a z tohoto důvodu přistoupil k uložení pokuty.

VII. Udělení pokuty

Správní orgán se nejprve zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 17 odst. 1 zákona o cenách, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách. Energetický regulační úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Tím, že nesplnil povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách, dopustil se účastník řízení správního deliktu ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách, za něž lze uložit podle § 16 odst. 4 písm. a) téhož zákona pokutu až do výše 1 000 000 Kč.

Při stanovení výše pokuty Energetický regulační úřad přihlížel ke všem skutečnostem

zjištěným ve správním řízení, zejména pak k rozsahu a závažnosti porušení zákona o cenách. Zejména přihlížel k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání (přes čtvrt roku) a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Jak konstatoval správní orgán již výše, porušení povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách považuje správní orgán za velmi závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy, která především chrání spotřebitele a umožňuje jim získat dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží a umožňuje jim tak rozhodnout se, zda vstoupí do smluvního vztahu s určitým obchodníkem či nikoliv.

Správní orgán považuje také za závažné, že jednání účastníka řízení bylo způsobilé uvést v omyl potenciální zákazník a tímto ve své podstatě deformovat celý trh s dotčenou komoditou. Správní orgán nemůže vyloučit, že právě toto bylo úmyslem účastníka řízení, nicméně tuto skutečnost nemůže správní orgán prokázat i s ohledem na vyjádření účastníka řízení v tom smyslu, že pouze postupoval v souladu s jinými obchodníky na daném trhu, což nemůže vyloučit odpovědnost účastníka řízení za spáchaný správní delikt.

Charakteristickým znakem správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je mimo jiné i to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na míru jejich zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek, odpovědnost za daný stav. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu podnikatelské činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané zákonem o cenách a nepoškodil zákonem chráněné zájmy.

Z vyjádření účastníka řízení správní orgán také vyvozuje, že správní delikt byl spáchán konáním účastníka řízení, nikoliv jeho opomenutím, neboť účastník řízení sám jednal ve shodě s jinými účastníky trhu a konečnou cenu neuváděl také z důvodu, že by pro některé kategorie zákazníků, kteří nehradí daň z plynu, mohla být tato cena matoucí.

Při posouzení závažnosti protiprávního jednání a škodlivosti jeho následku je také třeba vzít v potaz okruh poškozených zákazníků. Za typově méně závažné delikty lze považovat porušení zákonné povinnosti s omezeným vlivem na spotřebitele, které zasahují pouze malou část maloobchodního trhu. Z předložených podkladů účastníkem řízení je zřejmé, že se informace o cenách v cenících týkala pouze relativně malého počtu zákazníků.

Správní orgán prvního stupně se při posuzování daného skutku a uvedeného porušení výše uvedeného zákonného ustanovení zabýval mimo jiné otázkou, kolik spotřebitelů a zákazníků mohlo být uvedeným nezákonným jednáním ze strany účastníka řízení postiženo a do jaké míry mohlo ovlivnit jejich rozhodování. Účastník řízení ve svém vyjádření č. j. 08470-1/2012-ERU ze dne 24. srpna 2012, které došlo Úřadu dne 27. srpna 2012, uvádí,

že počet dotčených zákazníků je ■. Z tohoto vyjádření se správní orgán prvního stupně domnívá, že účastník řízení uvádí nové zákazníky nebo stávající, kteří se na základě zveřejněné cenové nabídky za prodej plynu rozhodli o uzavření nové smlouvy nebo se rozhodli, že nadále zůstanou zákazníky účastníka řízení.

S tímto vyjádřením správní orgán prvního stupně nemůže v žádném případě souhlasit, protože vzhledem ke skutečnosti, že výše uvedená cenová nabídka byla zveřejněna na internetových stránkách účastníka řízení, které jsou volně přístupné na internetu, nemohlo v tomto případě v žádném případě dojít jenom k ovlivnění rozhodnutí výše uvedeného počtu osob, ale naopak je správní orgán toho názoru, že vzhledem k výše uvedenému mohlo dojít k ovlivnění mnohanásobně většího okruhu osob. Tato skutečnost byla při stanovení výše pokuty posouzena jako přitěžující.

Úřad je toho názoru, že nepravdivé a v případě účastníka řízení neúplné zveřejňování cen za nabízené zboží je závažným porušením příslušných právních předpisů, v tomto případě příslušných ustanovení zákona o cenách, a velkým vlivem dopadá na rozhodování spotřebitele nebo zákazníka. Tímto odstavcem navazuje správní orgán na otázku, do jaké míry mohlo uvedené nezákonné jednání ovlivnit rozhodování spotřebitelů a zákazníků, a je toho názoru, že vzhledem ke skutečnosti, že zveřejněná cena nebyla úplná a byla zveřejněna bez výše uvedeného, mohlo dojít k velmi výraznému bezdůvodnému ovlivnění rozhodování spotřebitelů a zákazníků.

Následky správního deliktu nicméně hodnotí správní orgán jako méně závažné, a k této okolnosti přihlédl při stanovení výše pokuty.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení o uložení pokuty za porušení ustanovení zákona o cenách, ve věcné působnosti ERÚ. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty také jako polehčující okolnost.

Z judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133) vyplývá, že „správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.“ Při ukládání pokuty za porušení cenových předpisů nejsou podle zákona o cenách kritériem při určení výměru pokuty osobní a majetkové poměry pachatele, nicméně podle výše uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu by měl k těmto poměrům správní orgán přihlídnout.

V neposlední řadě ERÚ také přihlédl právě k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Z vyjádření samotného účastníka řízení vyplývá, že jeho celková výše tržeb za rok 2011 je ██████████ Kč, přičemž výše tržeb za plyn činí ██████████ Kč. Hospodářský výsledek uvádí účastník řízení v roce 2011 ve výši ██████████ Kč. S ohledem na hospodářský výsledek dosažený za rok 2011 je zjevné, že pokutu ve výši stanovené ve výroku tohoto rozhodnutí lze považovat za odrazující pro spáchání totožného správního deliktu a může tak plnit represivní a preventivní funkci, zároveň však nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy v žádném případě likvidační charakter.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle zákona o cenách. Při určení výše pokuty správní orgán prvního stupně správního řízení rovněž dbal na dodržení zásady činnosti správního orgánu dle ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu, aby při rozhodování skutkově shodných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly, a pokutu nastavil ve výši odpovídající jeho rozhodovací praxi. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu společenského zájmu na provádění cenových kontrol.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 80 000 Kč, a to za správní delikt podle zákona o cenách. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Ing. Petr Novotný, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

